

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Piața M. Viteazul
(Nagypiactér) 11/a
TELEFON: 670.
Megjelenik
minden pénteken.

NÉPÜNK

ZSIDÓ HETILAP

Előfizetési árak:
BELFÖLDÖN
1 évre . . . 160 L.
1/4 . . . . . 80 „
1/4 . . . . . 40 „
KÜLFÖLDÖN
1 évre
Magyarország P 10.
Slovensko . . . Ck 60.
Austria . . . . S. 15.
Jugoslávia . . D. 100.

Románia — a cári Oroszország útján

Régi közmondás, hogyha valakit Isten megakar verni, vakká teszi. Az antiszemitizmus Romániának ugy a multban, mint most rendkívül nagy károkat okozott. A cuzismus, a nyers, brutális, erőszakos antiszemitizmus állandó zavarokat okoz a mindenkori román kormányoknak. Minden esetben sietetti azok bukását. Ezek dacára a vezető államférfiak, midőn kormányra jutnak, nem akarják felismerni a létüket biztosító és az igazi konszolidációt szolgáló igazságot. Vaksággal vertek és figyelmeztetés dacára nem akarják észre venni, hogy az a rendszer, mellyel ezen ország zsidóságát büntetlenül a tömeg hangulat veszedelmes szeszélyének kiszolgáltatták, tulajdonképen vesztüket is okozza.

A jelenleg uralmon levő „demokratikus” Maniu-kormánynak minden lehetősége adva volt ahhoz, hogy a nyugati értelemben vett demokrácia rendszerét biztosítsa az országnak. Ugyilátszik az ország kormányzáshoz szükséges koncepció híján levő kormány, szintén beleesett abba a vakságba, mellyel segít nemcsak saját sirját megásni, de eltemeti azon programot és azon célkitűzéseket is, melyet az ország agyongyötört lakossága oly kitaró türelemmel várt tőle.

Vakságában nem akarja látni ezen kormány, hogy roskad össze az ország gazdasági élete, hogy pusztul el a bankok szivtelen kamat uzsorája, a kegyetlenül szorított adóprés és az elhibázott törvények sulya alatt. Nem akarja látni, hogy a városi és falusi tömegek százezrei, hogyan sodródnak el a legsötétebb nyomoruságba és nincstelenségbe. Bár tudott róla, figyelmeztetés dacára nem akarta a kormány észrevenni, hogy hazafias jelszavak örve alatt, hogyan vetették ki hátlójukat a fehér bolsevizmus agitátorai, hogy felborítsák a rendet, aláássák az állam és intézményeinek presztizsét, hogy kiöljék a tömegek lelkéből a fegyelem, tekintély és a törvény iránti tisztelet érzését, s a kétségek és reménytelenségek között vergődő lelkekben elhíntsek az anarchia magvait.

Nem akarja a kormány látni, bár előre érthető volt, hogy nem maradhat szük keretben a tudatlan és leszegényedett parasztnak felizgatása, midőn őt az uzsorásnak kikiáltott zsidóság büntetlen kirablására és lemészárlására hívják fel.

Hiszen a további pogromozásnak is csak egyedül az állta útját, hogy a zsidóságnak szóló első lövések, egy román miniszter testébe is hatolhattak. Egyedül csak ezen lövések téríthették észre a kormányt, — és ha a jelek nem csálnak — be kell lássák a zsidóság elleni kilengések mélyebben fekvő okait is. Be kell látnia a kormánynak és a román demokratikus közvéleménynek, hogy ezen országot a lejtőn való lefelé rohanásától egyedül csakis egy, a törvényt mindenkire egyformán értelmező és alkalmazó erős kéz tudja visszarántani.

Be kell látnia a kormánynak, hogy az állam polgárai, tehát a zsidóság pénzén is, nem lehetséges a pódreanu, Vasgáda, ar

arkangyali és egyéb antiszemita alakulatokat támogatni, hogy ezek-ezen állami támogatással, békés polgárok életét és vagyonát veszélyeztessék.

Ma már kétségtelenül bebizonyult, hogy az utóbbi hónapok excessussaihoz a kormánynak meglehetősen erős vonatkozása van, hiszen az anyagi erősítést a minden emberi érzésből kivetkőzött huligánok a belügyminisztériumtól kapták, *Burkolt célja pedig az volt, hogy a parasztságnak a kormánnyal szembeni elégedetlensége a zsidóság hátán vezetessék le.*

A tomboló pogromok egyelőre ugyan enyhültek. A tulzott féktelenségek némileg szünetelnek, hiszen azokra a kormánynak most már valószínűleg nincs szüksége. A kormány így elérte célját, sikerült hibás politikájáról a közfigyelmet egyelőre eltéríteni. De vajjon meddig?! Hiszen ugy a mi biztonságunk, mint az antiszemita kilengések a kormány akaratától függnék és *nem létezik pogrom, ha azt a kormányhatalom nem akarja.* És vajjon sikerülni fog-e a zsidó mézszárlások jelszavaival a rettenetes nyomorban szenvedő parasztságot a jövőben is megnyugtani, hogy így labilissá vált pozícióját ismét ideig-óráig biztosíthassa?!

A rendszer nem új. Ezen rendszert a kormány csakis a cári Oroszországtól tanulhatta. Az orosz kormányok eme politikája semmisítette meg a hatalmas Oroszországot és sodorta a lejtőn lefelé a mai helyzetéig. Ahelyett, hogy a paraszt megnyugtására annak helyzetén törekedne javítani a kormány, és állami rendszabályokkal küzdene az uralkodó uzsora ellen, egyszerűbbnek találja ezek ódiúmat a zsidóságra háritani.

Oroszország hatalmas nagyhatalom volt.

Vajdától — Vajdáig

Belinből jelentik: Az ITA zsidó távirati iroda rendkívüli tudósítójának Smolárnak afférja támadt a román kormánnyal. Mint később rájött, távirati tudósításait a román posta megcenzurázta és nem továbbította. Midőn ezért interveniált, értésére adták, hogy ha nem módosítja tudósításait, kiutasítják az országból. Erre Smolár felkereste Lugojeanu miniszterelnökségi alminisztert, akit figyelmeztetett, hogy a kiutasításból Romániának nem lenne haszna, mert ő bármelyik szomszédos állam határállomásáról is figyelemmel kísérheti a romániai eseményeket, sőt a kiutasítással kapcsolatos botrány csak kárára lenne az országnak.

Lugoseanu megígérte, hogy bevizsgálja az ügyet és a sérelmét orvosolni fogja.

Ha nem lennének pár excellence zsidó ujság, hanem egy Vajda támogató keresztény lap, amelyik a Vajda-féle antiszemita rezsimet jóakaratu közönyvel veszi tudomásul, akkor a következőket írának vagy mondanánk neki négyszemközt.

„Kegyelmes Uram! Senki sincs aki nálunk Önt jobban becsülné. Tudjuk, hogy Ön egy zsidó

Kevesbé volt ráutalva Európa és Amerika segítségére, mint Románia. Mégis engednie kellett a külföldi felháborodásoknak és tiltakozásoknak, Romániának pedig tudnia kell, hogy államgépezetének mai rendszerét már rég nem nézik jó szemmel külföldön. A kormány tragédiáját csak akkor fogja teljes igazába még megtudni, midőn a csalódások lefogják hűteni, ha külfölddel el akarja majd hitetni, hogy kisebb incidenseken kívül az országban minden csendes. Nyugalom van.

A kormány bukása küszöbön van. De meg is érdemli sorsát. Nincs az országban egyetlen gondolkodó fej, ki nem a kormányt okolná az ország szomorú helyzetéért. Mindenki tudja, hogy a kormány akaratán mulott, hogy ezen ország minden lakója egy boldogabb jövő elé nézzen.

Ha a kormány a tizenkettedik órában sem fog feleszmélni, hogy a tulfeszített atmoszférában belássa az országra veszedelmes tévedését és ha erős kézzel nem fog elfojtani minden antiszemita és anarchisztikus megmozdulást, *ugy az országot tragikus végzetétől senki sem fogja tudni megmenteni.*

A tömeggyűlöletnek a zsidókon való levezetése, — nagyon, de nagyon régi bűne némely országnak. Következményei azonban beláthatatlan nagy veszedelmeket rejtenek. Minden állam tönkretétele ezzel kezdődik.

Itt az ideje, ha a kormány megakarja menteni a megmenthetőt: térjen azon utra, mellyel megvalósíthatja igazi emberi és demokratikus programját. *Dobja ki magából kérhetetlenül a bűnösöket,* mivel a pogromok támogatásával nemcsak, hogy nem nyugtatja meg a parasztságot, de még kevésbé tudja megszüntetni az elementáris erővel megnyilatkozó európai és amerikai tiltakozásokat, mely államok kegyére és támogatására Romániának oly nagy szüksége van.

Wasserstrom Sándor

ális politikus, akinek nagy része van abban, hogy Erdélyt a barbár Magyarországtól a liberális Romániához csatolták, tudjuk, hogy Ön egy igazi européer, aki évtizedekig küzdött a demokráciáért a magyar parlamentben és aki még ma sem tagadja meg ezt az elvet soha, valahányszor külföldi újságíróknak kell interjut adni. Tudjuk, hogy jórészt Önnek köszönhetjük, hogy sikerült ezt a szerencsétlen országot ugy agyon konszolidálni, hogy a világlapok direkt külön tudósítókat küldenek ide, hogy olvasóikat detektivregényekbe illő szenzációkkal traktálhassák. Tudjuk azt is, hogy antiszemitizmusról Romániában szó sem lehet és csak a zsidók találták ki a rémhireket, hogy Önnek dolgot adjanak. (Hogy is lehet ott vallás vagy kisebbségüldözésről szó, ahol a demokrácia vajdája a belügyminiszter.) Tudjuk, hogy Ön még Mussolini-nél is toleránsabb, mert Mussolini nem engedte meg az olasz földrengés károsultjai részére a gyűjtést és Ön megengedte a borsai tűzkatasztrófa áldozatainak, (Igaz, hogy ott elemi csapás volt, de Borsán azért mert volt egy pár gyújtogató gazember, nem lehet az adózókat megterhelni. Elég pénzbe kerülnek az

államnak a mintaszerű rendfenntartás és a Danilók szubvenciói.)

Hangoztatjuk mindezt tudjuk, de azért engedje meg, hogy négy szemközt egy hibára felhívjuk a figyelmét. Nem kellett volna azzal a Smolar nevű zsidó újságíróval kikezdeni. Hisz nem azért mondjuk, csak — reméljük megtetszik érteni jóakaratu aggodalmainkat — ha az a zsidó időt és pénzt nem sajnálva direkt lejött a legnagyobb zsidó távirati iroda az „ITO” megbízásából biztosan nem azért jött, hogy a Calea Victorie-n a la Codreanu, törrel a szájában sétáljon, vagy hogy Tasleanu kabinetfőnök ur kommunikált ellenjegyezze. S hogy Ön is így gondolkozott miniszter Ur, arra bizonyíték, hogy a múlt héten egy két órás audencián iparkodott megnyugtatni a romániai ugynevezett konszolidált közállapotokról. Sőt hogy nagyrabecsülését is bizonyítsa irányában, kérte, hogy szerezze meg a külföldi zsidóság támogatását Romániának. És erre mi történt? ! Smolar hazamegy egy kicsit megnyugodva — ha nem is annyira mint Ön és kedves munkatársa Tasleanu Ur elképzelte — és megírja az első sürgönyt... megírja a másodikat... és egyszerre csak rájön, hogy a posta egyszerűen nem továbbítja a sürgönyeit.

Hogy pedig a pohár teljes legyen, értesítik, hogyha nem hajlandó a hivatalos kommunikát ellenjegyezni; kiutasítják az országból. Hát mit csináljon erre Smolar, aki történetesen az I.T.O szerkesztője. Megmagyarázza Lugoseanu miniszterelnökségi alminiszternek — aki még a külföldi hiteltárgyalásokról ismeri — hogy ő nincs ilyen bánásmóddhoz szokva, és hogy sokkal többet tud mint amennyit megírt, és ha mégis kiutasítják, letelepszik a legközelebbi határvárosban, s olyanokat fog látni, hogy attól igazán borsódnai fog a tisztelt Belügyminiszter Ur még tiszteltebb háta.

Hát kellett ez kegyelmes Uram?! Nem jobb lett volna a Tasleanu sürgönyöket cenzurálni és a Danilókat kiutasítani?! Vagy ha már muszáj volt Smolarnak idejönni, nem fenyegetődni? Se pro, se kontra! Mert ez olyan fiú, hogy még azt is megtáviratozta!

És a külföldön olyan emberek is vannak, akik kevesebbet szónokoltak a demokráciáért — de többet tesznek érte.

Kegyelmes Uram! Olvassuk, hogy több külföldi román követet visszahívnak, mert elmulasztották a kormányt hűségesen informálni arról, hogy milyen visszatetszést szültek külföldön az antiszemita zavargások.

Miniszter Ur! Mentse meg ezeket a szegény embereket. Egyszer már bebizonyította, hogy az igazságügyminiszter okozta az egészet, (lehet, hogy igaza volt) most meg kiderül, hogy a külügyminiszter. A végén még a közlekedésügyi miniszter lesz az áldozat. Mint a Smolar affér igazolja. Pedig higgye el Miniszter Ur, nem mindég azért kél a nap, mert a kakas kukorékol.

Bocsásson meg Miniszter Ur, hogy alkalmatlankodtunk és kívánunk több szerencsét és előrelátást további közéleti szerepléséhez és politikai sikereihez.

Hangsúlyozzuk; ezt irtuk, vagy mondtuk volna négy szemközt, ha történetesen egy keresztény párti román újság lennénk, de mivel csak egy elkeseredett zsidó lap vagyunk, megelégszünk egy hirlapi cikk publicitásával és csak azt kívánjuk, hogy adjon az Isten sok boldog esztendőt — a megérdemelt nyugalomban.

Már legfőbb ideje volna!

(m)

Tel-Avivi makabisták, mint horogkeresztes életmentők

Weimarból közlik. Egy kivándorló társasággal megtelt autómobil, a múlt héten Apolda közelében levő hid lejárataánál, a folyóba zuhant.

Néhány perccel a katasztrófa megtörténte után, négy palesztinai motorbiciglista érkezett oda, azok mint a tel-awivi Makabbi sport club tagjai Palesztina—Antwerpen propoganda uton voltak.

A makkabisták a borzalmas eset láttára leszálltak gépeikről és azonnal hozzá fogtak a mentési akcióhoz. Efraim Tennenbaum cernoviti születésű elektrotechnikus volt az első, aki a vízzel telt autóbussz ablakait betörte. Mellette voltak társai Solomo Fradisch mechanikus, Mordechai Schapiro gazdálkodó, jelenleg mind tel-awivi lakosok, akik az autóbusszban élet-halál harcot folytató és megrémült emberek izgalmát nagy nehezen lecsillapították, majd egyenként az ablakon át megmenekültek. Huszperc alatt az összes utasokat meg-

Schwarz Menyhértné 1928-ban létesült **orth. zsidó leánynevelő intézete Oradea,**

Német és Francia társalgás. az 1930—31 évre kibővített arányokban folytatja működését Kapucinus-n. 9 sz., az összes orth. zsidó és állami iskolák közelében. Szeretetteljes, gondos nevelés. Naponta 5-ös zsidó és tápláló-étkezés. Állandó tanárnői és orvosi felügyelet. Idegen nyelvek. — Zene. — Kereskedelmi és Ipar-művészeti tanfolyam.

Beiratkozás már megkezdődött

PROSPEKTUS

Csőd előtt a cluji orth. izr. hitközség

A cluji orth. hitközség az utóbbi évtized alatt sokat hallott magáról. A szefárdok kehile alapítása óta napirenden voltak a perlekedések. Din-Tóra, majd választott bíróság, békéltető bizottság és hasonló közvetítő szervek jöttek és mentek, de a két párt kibéküléséről szó sem lehetett. Rövid két évig valami csend uralkodott, de ez is csak a felületes szemlélő előtt. Aki a hitközségi ügyeket belülről ismerte, az tudta, hogy Cluj és Bukarest között a két hitközség megbízottjai állandóan utazgattak. A szefárdok a permis elnyerésért, a nagyhitközség annak megsemmisítése érdekében. És csodák csodája — mind a két párt eredménnyel dolgozott. Egy héten a szefárdoknak volt permisük, tehát örömmámorban usztak és a nagyhitközség prűszkült, másik héten már nem volt permis. A költségek emésztődtek, a diszcreciónális kiadások rohamosan nőttek, amelynek eredménye csőd. Bár teljesen tájékozva vagyunk az ottani eseményekről egyelőre

annak ismertetésétől tartózkodunk, de már meg kell mély fájdalommal állapítanunk, hogy a hitközség csődjé a mai rezsim ideje alatt következett be. Ezuttal nyílt kérdést intézünk a mai vezetőséghez, hogy világosítsák fel a zsidó közleményt *mi okozta a cluji orth. hitközség csődjét?*

A válaszokat sorrendben közléseiket megkérjük és kérdés komplexumot szakavatott egytolla fogja feldolgozni.

Nyugodtan fog aludni, ha

EXPRESS POLOSKA irtót

használ. Kapható:

STERN S. ENDRE

Egy üveg
ára 15 Lei

CÉGŰL ORADEA, Zöldta-u. 10.
Telefon: 378.

Heti glosszák

Mikor a pénzügyminiszter megelégedett.

Ebben a rossz világban, amikor a kormány semmivel és senkivel nincs megelégedve, igazán üdítőleg hatott Joanitzescu pénzügyi alminiszter vállveregetése. Joanitzescu végigjárta az összes pénzügyigazgatóságokat és Joanitzescu el van ragadtatva. Különösen Nagyvárad és még egy pár par excellence zsidó kereskedelmi centrum tetszett neki nagyon. A váradi pénzügyigazgató meg éppen köszönetet kapott tőle. Mindenhol türelmesen végighallgatta a panaszküldöttéseket az adónyomorításról és az adóárverések szokatlan tempójáról és Joanitzescu Ur mégis megvált elégedve. Mert a polgárok fizetnek mint a köles. Jobban mondván a végrehajtók behajtják mint a molnár. Ha fel is örlődik benne a kereskedő osztály, ha tönkre is megy belé az egész ország, az államnak pénz kell. És ha az államnak pénz kell, az adózónak fizetni kell. Igaz, hogy a deficitet másképp is lehet korrigálni, mint adóemeléssel. Például az olyan sokat hangoztatott takarékosággal és tisztviselőlépítéssel. De hát ehhez nem ért a polgárság. Azért van a kormány, hogy gondolkozzon helyette. Románia egy minta állam, hol a budget felét tisztviselő fizetésre költik. És még mondja valaki, hogy ez az ország nincs jól adminisztrálva.

Különben sincs hol spórolni. A belügyi alapot nem lehet megszorítani, mert a Danilóknak is élni kell valamiből, ha már egész idejüket a nemzeti ügynek szentelik. A közoktatásügyi minisztérium sem spórolhat, mert akkor honnan építsék fel azt a sok tátongó állami iskola épületet - tiszta kisebbségi községben. Meg a diákokthonokat is el kell látni, hisz onnan tanul az egész ország. Vagy talán a hadügyi büdget redukáljuk? mikor így sem jut katonaság az antiszemita zavargásokhoz.

Tehát pénz kell. És ha pénz kell fizessen csak inkább a kedves városi polgárság, mert az legfeljebb tönkre megy belé, de nem lázong, mint a nyakas falusi paraszt. Meg aztán, no igen — valljuk csak be őszintén — a városi polgárság adózó rétegének legnagyobb része, a kereskedő osztály — nem annyira nemzeti karakterű. Hát hadd fizessen. Örüljön, hogy élni hagyják itt. Ugyis elég pénzbe kerül élet és vagyonbiztonságának megóvása.

Eddig rendjén is van a dolog. Elég komoly

az ügy, Sőt talán túl komoly. De most jön a mor. A pénzügyi kormányzat szerint, nem az a sok, hanem a kereseti viszonyok rosszak. Tehát szik érteni?! Egy közepes adóalap nem is lehet sok, például Blank Arisztidnek. Csak nekünk túl nagy, mert nem értjük a magasabb pénzügyi politikát.

Ez a relativitás elmélete románia viszonyában. És erről igazán nem tehet a kormány. Vagy talán igen?!

Wahrman Lola

A magyar neolog asszimiláns zsidóság körében nagy izgalom uralkodik. Egy régi ismert zsidó familia utolsó sarja hagyta el ősei vallását. Wahrman család megszűnt a zsidó közösséghez tartozni. A kikeresztelkedési járvány tovább szaporodott. A zsidó tradíciók pesti bajnokai a Sándor Pálok és Dési Gézák anketoznak, hivatalos lapjuk, az Egyenlőség, oldalal cikkeiben parentálisan el a zsidóság nagy veszteségét, és Wahrman Lola

SCHÜCK orthodox fiu internatus

BUDAPEST, VII. Kertész-u. 33.

A jövő tanévre kibővített arányokban nyílik meg.

Az összes elemi és középiskolák közelében.

Szeretetteljes gondosság!

Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!

Naponta ötszöri garantált bőséges jó koszt!

Méltányos díjak! Külön számla nincs!

Folyó tanévben félbentlakók még elfogadhatnak!

boldogan áldoz új vallásában. Mi megértjük a polgárok és megértjük az Egyenlőséget. El tudjuk képzelni, hogy milyen egyszerű nekrológ anyag jelentett volna Wahrman Lola tradíció hűségét, igaz zsidó mély szive, ha történetesen ezt az utolsó lépést, csakis ezt az egyetlen lépést nem teszi meg. Micsoda gyönyörű retorikai értékek mennek veszendőbe azért a kis kereszt vizért. Elvágta Wahrman Lola nem volt sem cionista elvű, sem zsidó nemzeti érzelmű és mint utólag bebizonyított igaz disze volt az asszimilánsok mellőndöntő csodájának.

Csak egyet nem értünk, hogy az anketek során mindenre gondoltak, csak arra nem, hogy az eset is az Ő politikai hitvallásuk és asszimiláns propagandájuk természetes következménye, hogy Wahrman Lola kitérése csak utolsó állomás annak az utnak, mely az asszimiláció mimelésével kezdődött és az anyja vegyes házasságával folytatódott.

De azért megnyugtatjuk az Egyenlőséget. Lehet még alkalom cikkezni Wahrman Loláról. Gondoljunk csak a Kelsen professzor esetére. Kelsen professzort a legnagyobb német közjogászt kiüldözték a bécsi egyetemről mert valaha Kohnnak hívta. Ez még természetes. Kárpótlásul meghívják a közpárt egyetemre, ott meg a Centrumpárt hivatalos lapján lármázik, hogy megint egy zsidót neveztek ki. De is érthető. Erre meg a német zsidók egyesülete is hívog egy nyílt levélben és büszkén hivatkozik Kelsen világhírű tudományos munkásságára. Még ez a rendjén lenne. De most jön a bökkendő. Kistül, hogy Kelsen professzor már husz évvel ezelőtt kikeresztelkedett és mégis jóleső érzéssel hagyta, hogy zsidók védjék meg a keresztények ellen.

Nem mondaná meg kedves Egyenlőség, hogy kinek keresztelkedett ki? Mert a bécsi ifjúságnak nem, a kölni katolikusoknak sem, a német zsidóknak sem és a végén kistül, hogy Kelsen urnak sem. Hát kinek?!

HIREK

Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR
A „Népünk” cikkeinek utánnomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Maptár 5690

Péntek, Áv 15 augusztus 8.
Szombat, Áv 16, augusztus 9.

Szombat bejövetele:

üzlet bezárás 7.25
gyertyagyújtás 7.30
I-tentiszelet kezdete 7.40
Szombat kimenetele 8.45

Náchmi náchmi ámi...

vigasztalódj népem. Mennyi vér és jaji, a pusztulásnak micsoda gigászi tömege zúdúl rád minduntalan és mégis szól a prófeta vigasztaló szava *náchmi, náchmi ámi...*

A zsidóság körében keserves a feljajdulás, hiszen seholy sem csillog halvány reménysugár, mely jobb és szebb jövővel biztatna. Körülöttünk az ellenségek milliói, kik vagyunkat, életünket, nyugalmunkat akarják. Nincs haladás és nincs civilizáció. Csak nyers emberi ösztönök vannak s ha azok fékevesztetten tombolni kezdenek, akkor szomorú a mi sorsunk.

A panaszok árja hömpölyög tova és nincs part mely gátat vetne és nincs az az óceán mely befogadná.

Csak egyben hihetünk és csak egyben reménykedünk. A zsidó elnem lankadó és teljes tűzben lobogó örök vitalitásában. A mi sorsunk nem emberek és nem népek kezében van. A mi örök vándorutunkban csak irritálólag hathatnak a kis és nagy túszurások, bántások és támadások. De mi ezt lerázzuk magunkról. Az örök zsidó jövő az egyetlen, melyben minden reményünk torkollik.

A hajsza ellenünk folyik tovább. Egy pillanatra meg nem áll. Romániában hatvanezer mindenre elszánt „hazafi” akar gyilokkal lecsapni ránk. S mikor már úgy hisszük, hogy a gyászos hetek után, az évezredek óta megült a gyászos emlékekkel teli Ab hónapban nincs többé remény arra, hogy a gyásznak échoja megszűnjék, vagy enyhüljön, akkor felzug templomainkban a prófeta lángoló, de azért vigasztalóan halk szava; *náchmi, náchmi ámi...*

Igen vigasztalódj népem. Elmúltak a „három hét” visszaemlékezései, arra a szomorúságra, mikor hazát vesztettünk, de megmaradt hitünk! Igen, a hitünk Istenben és hogy hiszünk az örök életben, melyet biztositott nekünk a Sors az Idők végtelenségéig. Fatalista optimizmussal hisszük és reméljük, hogy a prófeta szava beteljesedik, annak dacára, hogy sötét a horizont és a jövőben nemlátó gyarló emberi szem nem látja az utat, mely felől a megváltás közeleg.

De jön! Jönni fog, mert jönnie kell és ezért higyjunk a haftarának, melyben a prófeta utján a isteni szózat csendül;

Vigasztalódj népem, higyj a szebb jövőben.
Náchmi, náchmi ámi... L. Z.

— **A berdicsevi Lenin-szobor.** Évszázados legendák lengik körül a berdicsevi szent pap alakját és sok misztikus történet lebeg a ősrégi zsidó temető fölött is. Ezt a temetőt most kiürítették a szovjet-hatóságok és népparkká alakították. Az ősi sarköveket először beraktározták, majd amikor elhatározták, hogy Leninnek, a bolsevizmus apostolának szobrot emelnek, sor került a zsidó sarkövekre is. Ugy, ahogy voltak, még a szent feliratokat sem távolították el róluk, egymásra rakták és talapatot, a szoborhoz vezető lépcsőt készítettek belőle. Nem számítottak arra, hogy a vallási érzést nem lehet rendeletekkel kiölni az emberek lelkéből. A keresztény lakosság szívében is évszázados, mély tisztelet élt a zsidó temető iránt. Az ősi héber betűk láttára nincs egy lakosa sem Berdicsevnek, aki a lépcsőket lábával érinteni merné és így a Lenin szobor, a sarkövekből emelt oromzaton, elhagyottan áll, anélkül, hogy bárki is szükségét érezné, hogy közelébe férközzék.

כשר Restaurant NÓTA Cluj ארטה

Ha Clujra jön, keresse fel az ujjonnan megnyílt orth. kóser

Vendéglőmet Str. Dubalarilor v. Timar-u. 7.

a főpostával szemben levő szamosmenti-ucca ahol fizetéses koszt, olcsó árak, pontos kiszolgálás, garantálják vendégeim meglepedését. Esküvőket vállalok, Szives pártfogást kér

Vtasóknak 10% árengedmény. Restaurant NÓTA Cluj.

NAGYVÁRADI ZSIDÓ FIU INTERNÁTUS

Prospectuskiváratra
díjtalanul küldünk!!

A nagyváradai társulati Kereskedelmi, az orth. Gimnázium és a zsidó Liceum igazgatóságaitól ajánlva,

Elsőrendű **כשר** ellátás. A tanulókat végzett szaktanárok készítik elő. Bármilyen iskolai és internatusi ügyben ielvilágosítással szolgál az internatus igazgatója

Szilágyi Adolf zsidó liceumi tanár.

Ajelenkezéseket ajánlatos minél előbb eszközölni.

A Népszövetségi Kotel Hamaravi befejező tárgyalásai

Az elmúlt héten 5 keresztény szerzetest vontattak fel az arabok, mindegyik azt vallotta, hogy nem látta a zsidó I-tentiszeletek alkalmával azokat a dolgokat (padok, elválasztó fal) amelyeknek ott voltát a zsidó tanuk állították. Az arab szakértők azt hangoztatták, hogy az egész terület moszlim szentély, az összes falak is szentek (— arról nem beszéltek, miért szennyezték be azokat mindég az igazhívő moszlimok —) s tulajdonképpen nem is volna szabad megengedni e területen zsidó imádkozást. Egy arab tanu, a londoni arab delegáció titkára pedig a legnagyobb hidegvérrel vallja, hogy nem is tud arról, mintha a zsidók 1919 előtt imádkoztak volna a Nyugati-Fal előtt.

Julius 16-án megjelent Roach jeruzsálemi kormányzó a bizottság előtt. Ő volt az, aki 1929 jaimkipür napján eltávolította a férfi és női közönség között felállított spanyolfalat. Szerinte a török rezsim az egész ügygel azért nem törődött, mert kevés zsidó volt Jeruzsálemben s kevesen mentek ki a falhoz. A nagy zsidó bevándorlás következtében a kérdés aktuálissá lett. Elismerte, hogy az arabok által a falba épített átjáró ujitást jelent a régi állá-

pothoz képest. Felolvass egy iratot, amelyben szó van a falnak a moszlimok által történt bemoocsolásáról. Végül beismerte, hogy a zsidók régebben székeken ülve imádkoztak a Fal előtt.

A bizottság elnöke Loefgroen arra kérte a feleket, hogy igyekezzenek békés megegyezésre jutni. A záróbeszédében a zsidó képviselők: Yellin, Blau Móse, dr. Eliás hangoztatták békeszeretettiket, a zsidók elismerik a vakfi tulajdonjogát, nem akarnak a Fal területén templomot építeni, csak háboríthatatlan imalehetőséget. Az arabok részéről azonban Achmed Zaki nyilatkozatot olvasott föl, hogy nem ismerik el sem az angol mandátumot, sem a bizottság kompetenciáját.

Tekintettel a bizottsági elnök fáradtságos intervenciójára, ez nagyon sovány eredmény, Loefgroen ugyanis órák hosszat kapacitálta a főmuftit engedékenységére, de nem talált meghallgatásra.

A zsidó világ ezek után joggal kíváncsi a bizottság döntésére, amelyről az elnök kijelentette, hogy gyűlölet nélkül, de — félelem nélkül fog kimondani.

VEGH ruhafestő és vegytisztító

Gyártelep: LILIOM-U. 5.

A jó munkát szerető közönség száza igazolják

cég elsőrangú munkáját

Felvételi tizlet BÉMER-TÉR 2. sz.

— **Alba-Julia hitközsége rabbit választ.** Hetekkel ezelőtt az otáni hitközséget Fischer főrabbi ur kíséretében meglátogatta Krausz nagybányai főrabbi, aki a közgyűlés teremben szónoklatot tartott. Rámutatott arra a szomorú állapotra, hogy egy városban ahol szombaton van a heti vásár zsidó hitélet nem fejlődhet. Ernster rabbi helyettes titkár szép szavakban köszönte meg az illusztris vendégnek eszmékben gazdag exegetikus fejtegetéseit. Beavatottak tudni vélik, hogy az alba-julia-i hitközség Krausz főrabbiával, az ott üresedésben levő főrabbi állás betöltése érdekében folytat tárgyalásokat. Albajulián egyébként három elismert erdélyi rabbi, köztük Löwy Mór, az ékesszólásáról és kristály tiszta jelleméről országszerte ismert cluji rabbi is designálva van.

— **Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes Ferenc József keserűviz** úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan nagyra, mer ez szivbajosoknál is, gyorsan és enyhe módon, szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Nagybritánia hivatalos zsidósága tiltakozik Anglia palesztina politikája ellen.** Julius 30-án az angol zsidóság hivatalos intézményei és az összes hitközségek képviselői óriási közönség jelenlétében tartották meg újabb tiltakozó gyűléstüket, amelyen többek között dr. Herz birodalmi főrabbi is támadta igen erősen a kormányt. Jellemző a hangulatra a birodalmi főrabbi beszédének a következő részlete: „A „3 héten” vagyunk s valóban nem időszerűtlen, ha most is gyászolunk. Az utó'só száz évben elvitathatatlan igazságként, majdnem hivatalosként szerepelt az angol zsidóságban az, hogy Anglia a zsidókkal szemben szeretettel és igazsággal viselkedik. Most azonban a bevándorlás megszorításának értelmetlen aktusa gyászt és megbotrántozást keltett a zsidóságban. Gyászt azért, mert ez a brit kormány első zsidóellenes intézkedése az újabb korban. Megbotrántozást keltő ez az intézkedés azért, mert ezzel Anglia megszegte a szavát. Nekünk nem kell egy nemzeti otthon, ahol a zsidó nem építheti meg saját házát, amelyben nincs élet és vagyonbiztonság és ahol a zsidók megtámadtatva, nem védekezhetnek. Mit válaszolhatunk az angol kormány eme intézkedésére. Az első az „jaj a gyermekeknek, akik nem térhetnek vissza a hazájukba”. A másik feleletet megadta a mostani miniszterelnök, aki 7 évvel ezelőtt bejárta a Szentföldet s azt mondta: „tiz esztendei olyan munka, amelyet láttam és Palesztina jóléte a százszorosára

emelkedik”. Az összejövetel végén követelik a kormánytól, hogy necsak ne akadályozza a zsidó Palesztina felvirágoztatását, hanem tetteikkel mozdítsa azt elő.

— **Vasárnap, f. hó 10-én** lesz megtarva a cluji és oradeai Mizrahi ifjusági csoportok közös jád-völgyi kirándulása. A kirándulásra — amely igen sikerültnek ígérkezik — már eddig is számos jelentkezés történt. Minden résztvevő 1 napi élelmet hozzon magával. Indulás a váradai nagyalomástól reggel fél 6 órakor. Vendégeket szivesen lát a Vezetőség.

— **Talmud előadás.** Szombat délután fél 5 órakor Berliner Márton talmud előadást tart a Mizrachiban. Ullmann palota. Érdeklődőket szivesen lát a Vezetőség.

— **Schlesinger Márk az orth. izr. iskola tanítója,** ki közvetlen az iskola mellett lakik, elfogad a jövő tanévre teljes ellátásra fiugyermekeket még sékelt díjazásért. Cim: *Schlesinger tanító Str. Cuza Voda 2.*

Használt zsákok eladók a FLORA Gyárnál

Ócska tölgy és bükk hordók olcsóneladók. Telefon 86

SZINHÁZ

A zsidó operette társulat Váradon.

Igaz zsidó műélvezetben volt része Várad zsidóságának e héten. Kedden ideérkezett háromnapos vendég szereplésre Smiovic nagyszerű zsidó operette társulata. Habár jövetelüket a legjobb kritikák előttük meg eddigi szerepléseikről és a közönség a legigénytelesebb várakozással tekintett bemutatkozásuk elé, sikerült előadásukkal a legnagyobb meglepedést kiérdemelniök. Amit nyújtottak, az maga a zsidó élet, annak minden kedves fonákosságával és fájdalmas sorstragédiáival. Darabjaik a valóságos életről vannak merítve.

Olyat hoztak, ami a mai szokásos darabok erőltetett és valószínűtlen cselekményei helyett, a való élet bájos közvetlenségével hatott. A közönség elfelejtette, hogy színházban van és a szerepekben közvetlen környezetének, olykor nevelő, de még többször mosolyogva is könnyfakasztó életmegnyilvánulására ismert.

Színészeik mindent elkövettek, hogy az illúziót fokozzák, ami nagyrészt sikerült is nekik. Külön meg kell emlékezzünk Tefnerről és Sidy Thal-ról a szubrettről. Mimikájuk, énekük, táncuk, egész mozgásuk szinpadon, kivételes tehetségükről tesz tanuságot. Sidy Thal sokszínű játéka és Tefner komikus karakterizáló képessége olyasmit nyújtott, amiben fővárosi közönségnek is csak ritkán van része. Reméljük, hogy a Heyman szinkör igazgatósága gondoskodni fog, hogy Nagyvárad zsidósága még gyakran részesüljön hasonló szellemi élvezetet nyújtó estékben. (m)

Asémim Anachnu....

Az első Erdélyrészi Mizrahi Konferencia amely egy évvel ezelőtt zajlott le Máramarosszigeten még mindnyájunk emlékezetében van.

Egy év! Sok mindent végeztünk, illetve végezhetünk volna a konferencia határozatok nyomán, de sajnos nem váltottuk be a tett ígéreteket. Sok kincset hagyunk kiaknázatlanul, pedig nem is volna szükséges, hogy ezen kincsek után a tenger fenekére szálljunk le, hiszen mind a fölszinen vannak. Erdély tradícionális ifjúsága különös szimpátiával viseltetik a Mizrahi mozgalma iránt és várva várja helyicsoportjainkba való tömörülését, hogy mozgalmunkkal osztozkodjon. S ime még a meglévő helyicsoportok is alig tevékenykednek. Miért? Mert Asémim anachnu.

Bűnösök vagyunk nagynevű vezérünk Rav Meir Berlinnel szemben, akinek megígértük a konferencia alkalmával, hogy száz százalékosan fogunk eleget tenni a konferencián egyhangulag elfogadott szerény határozatoknak, amelyeket azonban nem nagyon hoztunk tető alá.

Bűnösök vagyunk a Mizrahi Világszervezettel szemben, mert nem voltunk annyira ambiciósak, hogy legalább tíz helyicsoporttal gyarapítottuk volna erdélyrészi szervezetünket.

Bűnösök vagyunk a Keren Tóra V'avodával szemben, amit mondhatni egész egyszerűen faképnél hagyunk. Igaz, az elmúlt télen sikerült felhozunk egy nagyobb összeget ezen nemes alapra, amit csak a jeruzsálemi központ kiküldöttjének (Gross M. Wien) köszönhetünk, hogy ennyit is el tudtunk érni.

Kedves Chawereink! Nem szeretnék túltuzgó lenni, de engedjék meg, hogy a kérdést föltegyem, Meddig tűrjük ezt a sajnálatos, reakciós állapotot? Vagy talán hűséges példa követői akarunk lenni a Zs. N. Sz.-nek. 1930. évről konferenciázni, Kibezni,

intézni anélkül, hogy egy lépéssel is előre mennénk. Sőt, amit nagyjaink évekkel ezelőtt felépítettek azt mi mir nix, dir nix leromboljuk.

Rendelkezünk egy hetilap fölött. Pardon! *Wasserstrom* Sándor chavérunk, aki úgy anyagilag, mint erkölcsileg a lapnak felelősséget viseli, rendelkezésünkre bocsátotta, hogy a mizrahi-eszmét propagáljuk, de bizony könnyen megszámlálhatjuk azon chavérok számát, akik a mizrahit érdeklő cikkeket lapunknak beküldték volna. A „Népünk“ multikori számában egész röviden jelezve volt, hogy „valószínűleg“ szeptemberben lesz megtartva, a második Mizrahi Erdélyrészi Konferencia. Szeptemberhez már elég közel vagyunk, de mit sem tudunk annak helyéről és talán még napirendjéről sem. Szerintem nagyon helyes volna, ha egyes chavérok és chavérrák lapunk hasábjain keresztül a kérdést megvitánák, illetve hozzászólnának. Nem pedig várni amíg a nagy Mizrahi letargiájából fölébred, bennünket szundikálva munkára serkentessen. Hiszen ők politizálnak és már, ahogy ők mondják „lasém-samajim“, annak mi fiatalok nem nagyon adhatunk hitelt, dacára annak, hogy nem kímélnék sem pénzt, fáradságot stb. S nincs aki kérdezze, hány Ereci kolónián lehetne ezen elszórt sok millióért saktereket, tanítókat stb. elhelyezni? Mert ennek úgy kell lenni. Hogy engedelemmel a néhai *Glasner* Móse z. c. l. szavaival éljek. „Addig Erdély hitközségeibe nem lesz igazi zsidó élet, amíg vezető rabbijai nem az erעי jesivákból fognak rekrutálódni“.

Nekünk pedig addig ölbetett kézzel, szegyeszemmel néznünk kell, hogy más országokban virágzó mizrahi csoportok vannak, nálunk pedig minden paragon hever.

És miért? Csak egy felelet: *Asémim anachnu.*

Weisz Mózes

Apró hírek.

Munkács. Egy fiatalember, aki ugyanazon hajóval és vonattal jött Palesztinából Bécsig, mint amelyiken Spira ménkácsi főrabbi utazott, beszélte a következőket: A Trieszt — Bécsi gyorsvonat zsufova volt. A főrabbi egy II. osztályú fülkébe került, ahol egy zsidó asszony ült a gyermekeivel. Megindultak a tárgyalások, hogy az asszony átadja a helyet. A vonaton jelenlevő egyik cionista azt ajánlotta az asszonynak, hogy kérjen a K. Kajemeth javára egy font sterlinget a hely átadásáért. Az ajánlatot a munkácsi főrabbi elfogadta és egy fontot adott a Keren Kajemeth javára, amit a bécsi cionista köszönettel és nyugta ellenében elvett.

Berlin. A porosz kormány — mint ismeretes — betiltotta a különböző nacionalista szervezetek egyenruhaviselését. Ez alkalmából Dr. Goebbeis képviselő cikket irt az egyik lapban, melyben többek között a következőket mondja: Ha közben az általunk nem kívánt s eddig megakadályozott zsidó pogromokra fog sor kerülni, úgy ennak maga a kormány lesz az oka“.

Köthen. A kötheni rendőrség letartóztatott egy kereskedelmi akadémiái hallgatót, aki összezsuzta a kötheni pályaudvar előtti téren lévő gyönyörű szökőkút szobrait. A vandalizmus okául a nemzeti szocialista diák azt hozta fel, hogy a szökőkút alapítója egy zsidó volt és a zsidó minden emlékét el kell törölni.

Prága. A népszámlálásról szóló 89. számú kormányrendelet e napokban jelent meg a törvények s rendeletek gyűjteményében, amely végleg szabályozza s egyszersmind eloszlatja a népszámlálás körül felmerült vitákat. A nemzetiségi bevallásról a 21 § intézkedik, amely így szól: „A nemzetiséget szabály szerint az anyanyelv szerint kell bevezetni. Más nemzetiséget mint azt, amely mellett az anyanyelv tanuskodik, csak akkor szabad bevezetni, ha a megszámlált személy anyanyelvét sem családjával, sem a házban nem beszélő s annak a nemzetiségnek nyelvét, amelyhez tartozónak vallja magát, tökéletesen bírja, a zsidók azonban mindenképpen zsidó nemzetiségűnek vallhatják magukat. Ez aparágrafus tehát nemcsak eldöntötte azokat a vitákat, amik a népszámlálás körül hónapok óta dúlt, hanem azáltal, hogy a zsidóknak jogot adott, hogy zsidó nemzetiségűnek vallják magukat, törvényesen is elismerte a zsidó nemzetiséget Csehszlovákiában. Eddig ez csak az alkotmánytörvény magyarzatában volt érintve.

New-York. „A zsidó tudományok diszdzektora“ címet kapta meg *Lucien Wolf* az európai zsidóság ezen nagy előharcosa a new-yorki zsidó tudományos intézettől. Ennek az intézetnek, melynek angol címe „Jewish Institute of Religion“ — elnöke dr. Stefan Wise, a híres new-yorki főrabbi. A diszdzektori oklevelet *Lucien Wolf*nak a következő indoklással szavazta meg az intézet tanári kara: *Lucien Wolf*

angol író, zsidó történész, diplomata, a zsidó jogoknak veterán harcosa, félszázadon keresztül harcolt, küzdött szóval és tollal a zsidóság jogaiért. Európa nagy zsidó államférfiának köszönhető, hogy sok országban igazságot szolgáltatott Izrael népének. Ezért őt a zsidó tudományok diszdzektorává avatják.

Güsten. Az Anhalte Curir julius 30-iki száma érdekes hirt közöl. Arról van szó hogy Güsten községben ez év szeptember 5-ének fél 10 órájára árverést tűztek ki a hitközség tulajdonát képező ingatlanokra. Árverés alá került a zsinagoga továbbá a hitközség tulajdonában levő lakóház végül, pedig a zsidó temető. Az érdekes árverést Thüringer Hof című szállodában tartják meg.

Jerusálem. Az angol kormány kiküldöttje Sir Simpson hosszas tárgyalásokat folytatott elutazása előtt Ráv Meir Berlinnel és Hermann Strukkal, kik a vallásos zsidóság feladatairól világosították fel a cionista keretben. Reá mutattak azon hátrányok jelentőségére, mely a legutóbbi bevándorlási tilalom folytán, a bevándorlásra készen álló mizrachistákra hárul.

Jerusálem. Haifából jelentik, hogy az arabok ellenzéki pártja, mely a jerusálemi főmufti működésével nincs megelégedve, erőlesen követeli a legfelsőbb mozlimi tanácsától az új választások kiírását. Az ellenzék aláírásokat gyűjt és erős agitációt fejkli, melynek eredményeként az elégtelenség a főmuftival szemben egyre nő. Az ellenzék élén sok arab sejk és notabilitás áll.

London. augusztus 4. A legfelsőbb bíróság tegnap elutasította a halálra ítélt jaffai zsidó Orphalis fellebezését és így az ítélet jogerős. Védői kegyelmi kérvényt adtak be érdekében.

London. Az angol birodalmi munkáskonferencián különféle gyarmatok képviselői között Palesztina is helyet foglalt három kiküldöttel. A palesztinai zsidó munkáspárt elnöke, Ben Gorion hosszabb beszédben tárgyalta a palesztinai zsidó bevándorlás felfüggesztésének sérelmes intézkedéseit. Dr. Shiel válaszában sajnálkozását fejezte ki, amiért a világ egész zsidósága Anglia kormánya ellen ellenséges módon foglalt állást és beszédje végén arra kérte a zsidó delegációt, hogy nyugodjék meg Anglia becsületes szándékában, mellyel a palesztinai zsidó nemzeti otthont megfogja valósítani.

Brünn. A trebitschi zsidó rituális fürdő leégett.

Berlin. A német birodalmi zsidó frontkatonák a német nagyobb határvárosokban helyicsoportjaik útján nagy határu gyűléseket tartottak, melyeken dr. Löwenstein elnökük és más vezetőtagjaik útján erősen kikelték a nemzeti szocialista izgatások ellen. — Rabbi Schneuersohn (a híres lubavecsi rabbi) ideérkezett.

I-ső rendű

FALI TÉGLA és CSERÉP

kapható saját igán hazaszállítva, heti vagy havi részletre is:

WASSERSTROM SÁNDOR

TÉGLA ÉS CSERÉPGYÁRÁBAN

ORADEA

Telep: { Str. Minerol 83 (közvetlen a csillagvárosi vám mellett)

Iroda: Str. Rimanóczy 8.

Ugyanott 2 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel ellátott beltelkes magánház, valamint háztelkes havi részletre eladók

VEGYILEG tisztít | férfi és női ruhákat mos vasal | Fehérnemű, gallérmosást is vállal

BORGOS vegyilisztítő

Bazár épület
Sinház oldal.

ORTH. ORTH.

AMSEL VENDÉGLŐ

Tulajdonos: STERN SÁMUEL

ORADEA, Piața Mihai Viteazul (Nagyipiac-tér) 7.

Nagy áresés a zsirpicacon

Az egész országban csakis én szállítom a legirisebb, nyáron olvasztott

LIBAZSIRT LIBAZSIRT
a legolcsóbban, vasuton és postán, saját bödönömben. FRIEDMANN SAMU Oradea, Cuza Voda 6

A legszebb !! Zománccfényű gallérokait

tisztítja a

KLEIN Gözmosóda

Szent János ucca. 4.

Ha igazán jól akar étkezni, keresse fel a negyven éve fenálló országos hírt

GROSZ-féle orth. vendéglőt

Oradea, Zöldfa-u. 10 szám alatt és Timișoara, Lloydstr. II. hol figyelmes kiszolgálás mellett a legjobb ételek és italok a legolcsóbban kaphatók. Olcsó havi abbonama. Lakodalmak bankettek s egyéb alkalmak rendezését legelőnyösebben vállalják

Gabona-zsákok, vízmentesponyva, felvonóheveder

minden mennyiségben és minőségben legolcsóbban **SPITZER IZRAEL-nél (Zöldfa-ucca.)**

TELEFON: Nyugagyak, napellenző rolletta és matrac vásznak dus választékban. 4-34.

Fiókküzet: SATU-MARE.

GLÜCK ANTAL, Satu-Mare

Ajánlja elsőrendű autorizált

Rum, Likör és Cognac, gyártmányait legolcsóbb árban

valmint mindennemű gyömolcs aromákat és esszenciákat

Csipkét legolcsóbban

csak

Schlesingernél

lehet vásárolni

Oradea, Sas palota Aszódí mellett.

Ugyanott harisnyák, zsebkendők és mindenféle rövidáru cikkek kaphatók

Akvizitöröket magas jutalékkal

felvesz a „NÉPÜNK“ kiadóhivatala.